

Bilaga 2. Uppföljning av tillsynsplan 2026. Miljöbalken m.fl. tillsynsområden

Tillsynen är ett viktigt styrmedel för att säkerställa syftet med miljöbalken och andra lagar och därmed främja en hållbar utveckling utifrån miljömålen. Genom tillsyn kan avvikelser identifieras och krav kan ställas på åtgärder som är av betydelse för miljön och människors hälsa. Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsplan och behovsutredning är kopplad till miljöbalken och den nationella tillsynstrategin. Behovsutredningen identifierar prioriterade utvecklingsområden utifrån ny lagstiftning, politiska prioriteringar och miljö- och hälsonyttan.

Den årliga planeringen är uppdelad i två delar. En del av tiden faktureras medan övrig tid omfattar arbete som inte direkt kan kopplas till ett tillsynsobjekt. Den indirekta tiden omfattar bland annat omvärldsbevakning, inläsning av nya tillsynsområden, kompetensutveckling, samverkan med andra myndigheter, informationsinsatser och statistisk uppföljning per bransch.

Tillsynsplanen fastställs inför varje verksamhetsår, men omprioriteringar kan göras under innevarande år. Vidare är en stor del av förvaltningens arbete händelsestyrt. Av tillsynsplanen framgår arbetsinriktningen för tillsynsområdena och deras målsättning.

Tillsynen inom miljöbalkens område har 2026 fortsatt att stärkas inom flera prioriterade områden. Förvaltningen har bland annat förstärkt resurserna inom tillsynen av förorenade områden. Fortsatt satsning görs även på samordnad tillsyn för att motverka gynnande av organiserad brottslighet och förhindra miljöbrott samt förstärkt analys av riskbaserad tillsyn.

Totalt planerades cirka 113 000 tillsynstimmar för 2026, varav cirka 48 000 direkt debiterbara timmar. Vid utgången av tertiäl 2 2026 hade drygt 30 000 direkt debiterbara timmar utförts.

Helårprognosen uppgår till knappt 46 000 timmar. Att inte alla planerade tillsynstimmar beräknas kunna genomföras förklaras främst av vakanser, såsom sjukskrivningar och glapp när medarbetare har slutat och därmed en lägre bemanning.

Förvaltningen lägger också ett större fokus i år på arbete mot

välfärdsbrottslighet. Det är främst inom hälsoskyddstillsyn som färre timmar prognosticeras. I tabellen nedan är en sammanfattning av antal planerade, utförda och prognostiserade direkt debiterbara timmar per lagrum/bransch.

Lagområde	Direkt debiterbara timmar VP 2026*	Utförda timmar T2 2026*	Prognos för 2026*
7 kap. Miljöbalken Skyddade områden	2 000	1 140	2 000
9 kap. Miljöbalken Miljöfarlig verksamhet (miljöskyddstillsyn)	11 350	7 850	10 750
9 kap. Miljöbalken Miljöfarlig verksamhet (hälsoskyddstillsyn)	20 910	12 230	18 990
10 kap. Miljöbalken Förorenade områden	2 980	1 750	3 010
14 kap. Miljöbalken Kemiska produkter	6 920	4 750	6 660
15 kap. Miljöbalken Farligt avfall och övrigt avfall	2 000	1 200	2 470
Totalt antal direkt debiterbara timmar enligt Miljöbalken	46 200	28 920	43 880
Strålskyddslagen	2 010	1 270	1 780
Smittskyddslagen	200	40	150
Lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	40	30	40
Totalt antal direkt debiterbara timmar enl. annan lagstiftning	2 300	1 340	1 970
SUMMA	48 500	30 260	45 850

* Antalet timmar har avrundats till närmaste tiotal.

På kommande sidor redovisas en mer detaljerad uppföljning av respektive lagrum/bransch. Först står en introduktion till varje lagrum och därefter kommer en redogörelse för vad som har gjorts hittills under 2026. Ett särskilt avsnitt finns också avseende arbetet mot organiserad brottslighet.

Tillsyn enligt 7 kap. miljöbalken (skyddade områden)

Stockholm stad har en rik och varierande natur med hög biologisk mångfald som förser stadens invånare med goda möjligheter för rekreation och friluftsliv. En del i att säkerställa en sammanhängande grönstruktur med en fortsatt hög biologisk mångfald är tillsyn av stadens skyddade områden.

Miljöförvaltningen utövar operativ tillsyn i kommunala naturreservat, biotopskyddsområden och andra områdesskydd som inrättas av kommunen, samt i strandskyddsområden i syfte att säkerställa en gynnsam bevarandestatus för reservaten samt minimera negativ påverkan på stadens skyddade områden. Länsstyrelsen har också delegerat tillsynen av stadens tre Natura 2000-områden som ligger inom reservaten.

I tillsynsarbetet kontrolleras efterlevnad av syften, föreskrifter, dispenser, bevarandeplaner och andra beslut som fattats med stöd av 7 kap. miljöbalken. Med rådgivning, information och liknande verksamhet skapas förutsättningar för att de skyddade områdenas syften ska kunna tillgodoses.

Uppföljning

Genom tillsynen av skyddade områden har förvaltningen följt upp villkor i tillstånds- och dispensbeslut gällande strandskyddsområden och natur- och kulturresevat, samt hanterat synpunkter om åtgärder som strider mot strandskyddet och reservatsföreskrifterna.

Förvaltningen har besökt samtliga resevat under året. Inom tillsynen har förvaltningen genomfört möten med reservatsförvaltare och verksamhetsutövare angående skötsel och genomförande av projekt, för att tillse att reservatens regler och syften uppfylls. Tillsammans med reservatens förvaltare har förvaltningen arbetat med att ta fram information och skyltar för ökad tillgänglighet och för att informera om dessa regler och syften.

Inmätning och gränsmarkering pågår eller har avslutats i flera äldre resevat. Annekteringar har identifierats på några ställen och justeringar av gränsstolpar behövs i några resevat. Inmätning och gränsmarkering pågår i nya resevat och biotopskyddsområden.

Förvaltningen har medverkat i arbetet med koloniträdgårdar i och omkring Järva, med särskilt fokus på Igelbäckens kulturresevat. Särskilda insatser planeras inom den samordnande tillsynen.

Under året har miljöövervakning på artnivå avseende fåglar och groddjur genomförts. Miljöövervakningen är en viktig del i att bedöma bevarandestatus i stadens skyddade områden. Kartläggning och inventering av värdefulla tallmiljöer genomförs under hösten.

Tillsyn enligt 9 kap. miljöbalken (miljöskyddstillsyn)

Miljöfarliga verksamheter kan ge upphov till olika störningar, såsom buller, vibrationer, utsläpp av partiklar och ämnen till luft och vatten, farligt avfall samt omfattande transporter. Syftet med miljöskyddstillsynen är att granska verksamhetsutövarnas egenkontroll och säkerställa att verksamheterna följer gällande regler och, vid behov, tillstånd med tillhörande villkor.

Det är verksamhetsutövarens ansvar att ha kunskap om sin verksamhet och de risker den innebär för människor och miljö. Inom ramen för egenkontrollen ska verksamhetsutövaren vidta nödvändiga försiktighetsåtgärder för att förebygga skador på hälsa och miljö.

Nämnden bedriver tillsyn eller är prövningsmyndighet inom ett brett spektrum av miljöskyddsområden. Dessa omfattar väg- och spårtrafik, Bromma flygplats, hamnverksamheter, fritidsbåtshamnar, exploateringsprojekt, energianläggningar, avloppsreningsverk och enskilda avlopp, avfallsanläggningar, bilvård, drivmedelsstationer, buss- och tågdepåer, stora och små verkstäder, kemisk industri, laboratorier och sjukhus, grafisk verksamhet, kemtvättar, krossverksamheter samt betong- och asfaltsproducenter, livsmedelsindustri samt prövning av ansökan om inrättande av värmepumpsanläggningar (berg-, sjö- och jordvärme).

Det påbörjade utrednings- och utvecklingsarbetet för att minska utsläpp av skadliga ämnen, inklusive PFAS, till mark och vatten från miljöfarliga verksamheter fortsätter och förstärks ytterligare under 2026. Arbetet bedöms leda till att fler utsläppskällor identifieras och högre krav ställs på verksamheter som påverkar vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god status.

Nämnden kommer även fortsatt att ha ökat fokus på energianvändning i tillsynen av miljöfarliga verksamheter och flerbostadsfastigheter.

Uppföljning

Gemensamt för alla miljöfarliga verksamheter är att förvaltningen granskar verksamheternas påverkan genom utsläpp till luft, vatten och mark. Vissa verksamheter ger också upphov till buller och vibrationer. Många verksamheter är tillstånds- respektive anmälningspliktiga, och tillsynen kontrollerar då att tillståndsvillkor eller föreskrivna försiktighetsåtgärder i nämndens tillsynsbeslut följs.

Generellt gäller att vissa frågor har särskilt fokus i tillsynen för alla miljöfarliga verksamheter. Några av dessa fokusområden är användning av produkter som innehåller PFAS, kemikalie- och avfallshantering samt fungerande och tillräcklig rening av processvatten innan utsläpp till avloppsledning/dagvatten/recipient. Stora verksamheter såsom Bromma flygplats, Stockholm Vatten och Avfall AB och andra stora tillståndspliktiga verksamheter besöks löpande under året för kontroll av att egenkontrollen fungerar och att tillståndsvillkoren följs. Dessa verksamheter har till övervägande del en väl fungerande egenkontroll, men det uppkommer emellanåt frågeställningar som förvaltningen behöver ta ställning till.

När det gäller små verksamheter, exempelvis små verkstäder, bilvårdsverksamheter, grafiker och kemtvättar m.fl. är det betydligt vanligare med bristande egenkontroll och i vissa fall bristande kunskap hos verksamhetsutövarna. Inom sådana branscher sker även en viss omsättning av verksamheter, vilket innebär att förvaltningen återkommande måste inventera för att hitta nya verksamheter eller konstatera att ägarbyten har skett.

Nedan följer en kortare redovisning inom några av de branscher som förvaltningen utövar tillsyn mot.

Väg- och spårtrafik

Tillsyn av väg- och spårtrafik har bland annat innefattat uppföljning av väg- och spårhållarnas arbete med att vidta åtgärder enligt åtgärdsprogram för luftföroreningar (partiklar, kvävedioxid och kolmonoxid) respektive buller. Förvaltningen har också fortsatt tillsynen av väghållarnas arbete för att klara de nationella miljömålen för frisk luft på platser där känsliga grupper vistas stadigvarande, såsom skolor och förskolor. Trafikkontoret har en plan för detta åtgärdsarbete. Förvaltningen har även efterfrågat redovisning av luftkvalitet i överbyggda stationsmiljöer och i tunnelmynningar där människor vistas, vilket verksamhetsutövarna delvis har redovisat. Förvaltningen har utvidgat tillsynen av verksamhetsutövares rutiner gällande vägarbeten, för att förebygga bullerstörningar till närboende. Förvaltningen har också fortsatt att driva på för att Trafikförvaltningen ska vidta åtgärder med bullerreducerande smörjning (friktionsmodifiering) av spårsträckor för att minska problematiken med spårskrik. Åtgärder ska genomföras under året.

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att driva på för utveckling av väghållarnas dagvattenhantering, bland annat längs de sträckor längs högtrafikerade vägar där det saknas dagvattenrening. Trafikkontoret har påbörjat åtgärder längs dessa sträckor. Tillsyn av två större befintliga trafikdagvattenanläggningar har utförts under

året genom inspektioner och tillsynsmöten och fler planeras. Förvaltningen bedömer att driften av anläggningarna generellt fungerar bra. Förvaltningen har efterfrågat verksamhetsutövarnas egenkontroll gällande hantering av förorenat tunnelvatten. Trafikförvaltningen har därför initierat en utredning av åtgärdsförslag och kostnader för ett pilotprojekt för rening av tunnelvatten från spåranläggningar.

Flygplats

Förvaltningens tillsyn på Swedavia visar att bolaget klarar sina villkor enligt tillståndet för Bromma flygplats. Swedavia reviderar för närvarande sitt kontrollprogram där rutiner och hantering av dagvatten och luftföroreningskontroll ingår. Revideringen sker i samråd med miljöförvaltningen. Förvaltningen bedriver sedan många år tillsyn över förorenad mark på Bromma flygplats, dels gällande PFAS och den utredning om efterbehandling av förorenad mark som pågår, dels ur ett bredare perspektiv vid markarbeten som utförs på området. Swedavia har inkommit med resultatrapport och riskbedömningsrapport för PFAS-undersökningarna genomförda vid Norra Riksby (den gamla brandövningsplatsen). Kompletterande provtagningar pågår på resterande delar av flygplatsen för att kunna utöka rapporterna till att inkludera hela flygplatsen under 2026-2027. Därefter ska en åtgärdsutredning påbörjas, troligtvis under 2027 eller 2028.

Exploateringsprojekt

Exploateringsprojekt innefattar ny- och ombyggnation av både stora och mindre infrastruktur- och byggprojekt. Tillsynen visar att egenkontrollen överlag är god, men att det förekommer vissa brister som efter förvaltningens anmärkning åtgärdas.

De pågående stora infrastrukturprojekten är Förbifart Stockholm, Slussen, utbyggd tunnelbana samt depå i Högdalen, CityLink, Mälarbanan (pausat) och tvärbanan mot Kista (pausat). Samråd pågår för Roslagsbanan.

Tillsynen av exploateringsprojekt och byggarbetsplatser utöver infrastrukturprojekt fortsätter att utvecklas, bland annat gällande välfärdsbrottslighet och cirkularitet. Tillsynen av byggprojekt har utökats. Under den första delen av året har 62 nya ärenden startats. Tillsynsärenden startas när bygglov har beviljats för större byggprojekt, t.ex. nybyggnad av flerbostadshus, idrottshallar etc. I den första kontakten med dessa byggprojekt får verksamhetsutövarna information om miljöförvaltningens tillsyn och om kontrollprogram för omgivningspåverkan under byggtiden. Vid misstänkt miljöbrottslighet inom tillsynen tas kontakt med välfärdsbrottsgruppen på miljöförvaltningen.

Fordonstvättar

När det gäller fordonstvättar har förvaltningen under årets tillsyn hittills kunna konstatera att merparten av verksamheterna klarar Stockholm Vatten och Avfalls riktlinjer för länshållningsvatten, förutom när det gäller utsläpp av zink. För sådana verksamheter följer förvaltningen upp att bristerna utreds och åtgärdas. Flera verksamheter inom denna bransch brister i redovisningen av sin vattenprovtagning och miljöförvaltningen har fått lägga ner mycket tid på att få in kompletterande uppgifter gällande exempelvis senaste tömning av slam- och oljeavskiljare inför start av provtagning.

Under början av året gjorde förvaltningen ett utskick om PFAS till de stora drivmedelsbolagen som har automattvättar för fordon på sina anläggningar. Samtliga bolag meddelade förvaltningen att inga produkter innehåller PFAS.

Små verkstäder

Inom tillsynen av små verkstäder har förvaltningen, i samband med tillsyn av verkstäder som utför fordonstvätt, begärt in dokumentation gällande skick och dimensionering av reningsutrustning. I flera fall har brister upptäckts och tillsynen har lett till att några oljeavskiljare bytts ut eller reparerats och enstaka verksamheter kommer att få förbud mot att utföra fordonstvätt. Knappt hälften av alla verksamheter som har oljeavskiljare brister i skötseln av dem. Det rör sig exempelvis om larm som saknas eller är ur funktion samt otillräcklig tömningsfrekvens. Förvaltningen eftersträvar att utföra oanmälda tillsynsbesök i allt större utsträckning, vilket bidrar till en ökad miljönytta.

Förvaltningen har inom småverkstadstillsynen deltagit i tre myndighetsgemensamma tillsynsinsatser (samordnad tillsyn). Fokus har varit fordonsverkstäder.

Större verkstäder

Inom denna bransch finns tillverkande industri, bland annat ytbehandling, metallbearbetning och laboratorier. Tillsynens fokus ligger på att minska utsläpp av metaller till vatten samt egenkontroll och kemikalieanvändning. Av de hittills inspekterade har cirka tre fjärdedelar en godtagbar egenkontroll. Förekomst av PFAS i de kemikalier som används inom verksamheterna har diskuterats i samband med inspektion. Många av verksamheterna har planer för hur kemikalier med PFAS ska kunna ersättas med mer miljövänliga alternativ. Bristande utsortering av förpackningar noteras hos flera av de besökta verksamheterna, ofta på grund av brist på plats för nya sorteringskärl.

Krossverksamheter

För två av de hittills besökta krossverksamheterna har tillsyn utförts enligt ny metodik som förvaltningen har tagit fram, i syfte att förbättra tillsyn kopplat till utsläpp av vatten. För en verksamhet (Skrubbakrossen) har det resulterat i ett fördjupat arbete för att motverka PFAS 11¹ och kadmium. Föroreningarna misstänks komma från marken och ha uppstått under tidigare pågående verksamheter. För en annan krossverksamhet (Årstafältet) har metodiken resulterat i striktare försiktighetsmått för utsläpp av dagvatten under 2026 med en fortsatt kontinuerlig uppföljning av dagvattenprover. Vid alla inspektioner finns ett fokus på dagvatten och olycksberedskap. I samband med inspektionerna har frågan om PFAS förekommer i verksamheten tagits upp, samt utretts vid behov. Verksamheterna ombeds också att gå igenom sina kemikalieförteckningar mot Kemikalieinspektionens PRIO-verktyg, som har listat över 14 000 PFAS-ämnen. Det är ett omfattande arbete för verksamheterna och det följs därför upp vid nästa års tillsyn.

Enskilda avlopp

Tillsynen av enskilda avlopp syftar bland annat till att minimera näringsläckage, läckage av syreförbrukande ämnen och smittspridning till mark och vatten. Förvaltningen har under året arbetat med inventering av enskilda avlopp och tillsyn samt handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden samt hanterat inkomna klagomål. Området för årets egeninitierade tillsyn valdes utifrån en förfrågan från stadsdelsförvaltningen i Bromma. Det har under en längre tid varit problem med dålig badvattenkvalitet vid Ängbybadet. Stadsdelsförvaltningen efterfrågade därför hur statusen såg ut för de enskilda avlopp som ligger i området intill badplatsen. Ett flertal av dessa avlopp lever inte upp till dagens krav på rening. Främst rör det sig om avloppsvatten från bad-, disk- och tvätt. Avloppen ligger inom östra Mälarens vattenskyddsområdes primära skyddszon och i direkt närhet till badplats. Förvaltningen bedömer att åtgärder är nödvändiga. Anslutning av området till det kommunala avloppsnätet är enligt förvaltningens bedömning miljömässigt den bästa lösningen.

Tillsynen av Riksby koloniområde utfördes under 2025 och där pågår nu en dialog med kolonilottsöreningen angående utredning av kostnader för anslutning till kommunalt avlopp kontra enskilda lösningar.

¹ PFAS 11 är ett samlingsnamn för 11 st specifika olika PFAS. Se närmare om PFAS här: [PFAS – gränsvärden och tillståndsklasser](#)

Energianläggningar

Tillsynen över att de stora energiproduktionsanläggningarna och fjärrvärmenätet följer de tillståndsvillkor samt de föreskrifter för energianläggningar som är aktuella. Nio av anläggningarna omfattas av IED-direktivet och omfattas därmed av särskilda föreskrifter och krav på tillsyn. Inom Stockholm Exergi pågår ett projekt där de tillståndsprövar sina befintliga ledningstunnlar. När dessa byggdes på 60- och 70-talet krävdes inte tillstånd. Bolaget har nu valt att tillståndspröva dessa. Några tunnlar har fått sina tillstånd och några är för närvarande under prövning.

Reservkraft vid datacenter är en ökande typ av tillståndspliktiga anläggningar. När reservkraften överstiger 20 megawatt blir reservkraften tillståndspliktig och tillstånd måste sökas. Några tillståndsprövar pågår för närvarande och sannolikt kommer flera att startas under återstoden av 2026. Nämnden är remissinstans i dessa prövningsärenden.

Under 2025 startade byggnationen av anläggningen för koldioxidinfångning vid Värtaverket. Arbetet med anläggningen beräknas pågå under ett par år. Förvaltningen kommer bedriva tillsyn av byggnationen som en del av tillsynen på Värtaverket/energihamnen. Generellt har energianläggningar en god egenkontroll.

Avloppsreningsverk

Tillsynen avser avloppsreningsverkens skötsel, inklusive ledningsnät och bräddningar. Fokus i tillsynen är villkorsefterlevnad, egenkontroll samt det arbete som bedrivs för att bland annat spåra och minimera felkopplingar och eliminera bräddpunkter. I nuläget uppfyller samtliga verksamheter tillståndsvillkoren.

Hittills i år har knappt 30 avvikelser hanterats som rör avloppsreningsverken. Förvaltningen har under året genomfört ett flertal möten med företrädare för Stockholm Vatten AB avseende verkens funktion, ledningsnätet och slammet från verken. Förvaltningen har bedrivit tillsyn på de ny- och ombyggnationer som sker inom tillsynsområdet. Det handlar om tre tunnelprojekt och ombyggnation av Henriksdals reningsverk. Under året har förvaltningen involverats i en prövning av en del av Mässtunneln, vilket är en ny tunnel för avloppsvatten från det blivande området Älvsjö-Örby i Stockholm.

Under våren har förvaltningen behandlat remissen om införandet av det reviderade avloppsdirektivet. Direktivet ska genomföras i svensk rätt senast 31 juli 2027 och kommer bland annat innebära krav på så kallad kvartär rening, bland annat läkemedelsrening.

Utredningar om hur Henriksdals reningsverk ska möta kraven på kvartär rening pågår inom bolaget.

Tillsyn enligt 9 kap. miljöbalken (hälsoskyddstillsyn)

Liksom för miljöfarliga verksamheter granskar nämnden i hälsoskyddstillsynen bland annat verksamheters egenkontroll. Nämnden utför också inspektioner för att identifiera brister, exempelvis otillräcklig ventilation, fukt- och mögelskador samt höga bullernivåer i lokaler för utbildning, vård och omsorg samt i bostäder. En stor del av tillsynsobjekten är anmälningspliktiga, såsom skolor och förskolor, bassängbad och plaskdammar samt hygienverksamheter. Dessa granskas efter inkommen anmälan innan verksamheten får starta.

Hälsoskyddstillsynen omfattar handläggning av klagomål på olägenheter i bostäder, riktad bostadstillsyn i socioekonomiskt utsatta områden, tillsyn av fastighetsägares egenkontroll samt tillsyn av samtliga skolor, förskolor, vård- och omsorgsboenden och tillfälliga boenden i staden. Den omfattar även tillsyn av strandbad, kontroll av ljudnivåer vid konserter och evenemang, tillsyn av bassängbad och plaskdammar samt tillsyn av anmälningspliktiga hygienverksamheter för att förebygga smittspridning.

Utöver tillsyn utför nämnden provtagning av badvatten vid stadens officiella strandbad, huvudsakligen på uppdrag av stadsdelarna. Nämnden är dessutom prövningsmyndighet för tillstånd till hållande av djur enligt stadens hälsoskyddsföreskrifter samt remissinstans vid socialnämndens prövning av utskänkningstillstånd.

Under 2026 fortsätter den riktade bostadstillsynen i samma omfattning. Den utförs i byggnader som bedömts ha förhöjd risk för brister i underhållet, baserat på en inventering av bostadsfastigheter i stadens socioekonomiskt utsatta områden, inklusive stadens fokusområden.

Inom tillsynen avseende vård- och omsorgsboenden kommer under 2026 särskilt fokus fortsatt läggas på minskad användning av skadliga kemikalier och engångsartiklar i plast. Tillsyn av vård- och omsorgsboenden ska fortsatt prioriteras i stadens fokusområden. Denna tillsyn ska även fortsätta utvecklas med stöd av Folkhälsomyndighetens uppdaterade allmänna råd om temperatur för att säkerställa att inomhustemperaturen inte påverkar de boendes hälsa.

Uppföljning

Klagomål på missförhållanden i bostäder

Antalet inkommande klagomål på störningar i bostäder fortsätter att öka. Jämfört med samma period föregående år har inkommande klagomål ökat med 12 procent och avslutade ärenden med 22 procent. Även om nämnden i nuläget har klarat att hålla ärendebalansen på en nivå som motsvarar målsättningen om 600 ärenden i balans, ser förvaltningen en tydlig trend med ökande antal klagomål i kombination med allt mer komplexa ärenden. Arbetet är resurskrävande och förvaltningen initierar en översyn inom området.

Förvaltningen bedömer att möjliga bakomliggande orsaker till att klagomålen ökar bland annat är ökade bullerstörningar till följd av ett aktivt kulturliv under sommaren, åldrande bebyggelse där det är vanligt med komplexa ärenden kopplat till ventilation, fukt och mögel samt pågående konflikter mellan fastighetsägare och hyresgäster/bostadsrättsinnehavare. I många fall pågår även parallella civilrättsliga rättsprocesser i hyresnämnd och allmän domstol mellan parterna där förvaltningens utredning i ärendena används som bevismaterial i dessa processer.

Andelen avgjorda ärenden med miljönytta uppgick under perioden till 77 procent, jämfört med 86 procent föregående år. Med miljönytta avses att någon form av förbättrande åtgärd har vidtagits i ärendet som har lett till att nämnden bedömer att det inte föreligger någon risk för olägenhet för människors hälsa i bostaden.

Besvarande av alkoholremisser till socialförvaltningen

Av cirka 200 besvarade alkoholremisser har knappt hälften avstyrkts delvis och tolv helt, främst på grund av pågående klagomål eller sena serveringstider nära bostäder.

Förvaltningen hanterade under sommaren ett högre inflöde av remisser avseende ansökan om tillstånd till alkoholutskänkning på grund av nya regler om öppethållande av krogar under fotbolls VM. Endast tre klagomål inkom kopplade till VM-öppettiderna.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt förebyggande genom vägledning till sökande verksamheter för att förhindra ljudstörningar.

Riktad bostadstillsyn

Under året har knappt 30 flerbostadsbyggnader inspekterats och utretts i stadens fokusområden, däribland Vårberg. Av dessa har det i merparten av byggnaderna noterats avvikelser gällande ventilation och förhöjda fuktindikeringar. Endast ett fåtal byggnader har varit

utan anmärkning. De vanligaste avvikelserna är bristande ventilation, förhöjda fuktindikeringar och låg tappvarmvattentemperatur.

Totalt finns knappt 70 pågående ärenden (ett ärende per byggnad) inom tillsynen och hittills under året har elva ärenden avslutats.

Gällande Järva, Hässelby och Vårberg konstateras ett fortsatt behov av tillsyn, beaktat att flertalet av flerbostadsbyggnaderna är uppförda under 60-, 70- och 80-talet och att renoveringar inte har utförts. Ärenden har startats under året, samt under tidigare år, där förvaltningen har noterat problem som indikerar på behov av ventilationsåtgärder och/eller större renoveringar såsom byte av avloppsstammar. Vidare handläggning kommer att utföras gällande dessa pågående ärenden. Ytterligare ärenden med byggnader med liknande tekniska förhållanden, såsom byggår och ålder på avloppstammar, kommer troligen att startas upp under 2027.

Riktad tillsyn fastighetsägares egenkontroll

Under 2026 lägger förvaltningen fokus på de fastigheter som har sämst energiklass och energiprestanda eller saknar energideklaration. Detta inkluderar flerbostadshus med fossil oljeeldning, med undantag för sådana som har olja som spets. Energieffektivisering av bostäder är prioriterat för att nå stadens miljökvalitetsmål. Vidare har förvaltningen fokuserat på framtagande av ett digitalt verktyg, en så kallad fastighetsdeklaration, där målet är att förenkla tillsynen och på så sätt kunna utöva tillsyn på ett större antal objekt. Genom att fastighetsägare redovisar sin egenkontroll digitalt kan ett riskbaserat urval av vilka som ska omfattas av fysisk tillsyn göras. Tanken är att metoden sedan ska kunna spridas vidare till andra tillsynsområden. Denna effektivisering medför även att tillsynstiden per fastighet minskar markant, vilket leder till en lägre avgift för fastighetsägarna.

Skolor och förskolor

Antalet nya anmälningar av verksamheter har minskat som en följd av det minskande barnantalet, medan antalet avregistreringar av upphörda verksamheter har ökat. Majoriteten av inkomna anmälningar gäller ändringar av verksamheter, vilka förväntas fortsätta. Även den planerade tillsynen på befintliga verksamheter har dragits ner till följd av verksamheter som har upphört.

Under året har förvaltningen för första gången inspekterat så kallade pedagogiska verksamheter, vilket är förskoleverksamhet i hemmet hos barndagvårdare. Samtliga hittills besökta verksamheter fick anmärkningar. Anmärkningarna har framförallt handlat om bristfällig ventilation. Eftersom miljöförvaltningen inte har

inspekterat denna typ av verksamheter tidigare har dialog skett med förskoleförvaltningen och Folkhälsomyndigheten kring bedömningar.

Bassängbad och plaskdammar

Inom båda dessa områden sker tillsyn och övervakning av huvudsakligen vattenkvalitet, städning och hygien. För bassängbad övervakas även klorhalt och luftkvalitet. Särskilt fokus ligger på avfalls- och kemikaliehantering på bassängbaden. Vidare handläggs nyanmälningar, anmälan om renoveringar och klagomål på anläggningarna.

För båda områdena är bristfällig städning en av de vanligaste anmärkningarna. För plaskdammar gäller detta de kringliggande ytorna, där inte tillräcklig städning sker samt även bristande avrinning från ytorna. Det ökar risken för att organiskt material hamnar i vattnet, med risk för bakterietillväxt. En dryg femtedel av de dammar/vattenlekar som har varit i drift i sommar har haft för höga bakterienivåer.

Vård- och omsorgsboenden

Förvaltningen granskar verksamheterna med avseende på inomhusmiljön såsom ventilation, inomhustemperatur, varmvattentemperatur, fukt och mögel, hygienrutiner och städning. Förvaltningen kontrollerar även i vilken utsträckning verksamheterna arbetar för att minska användningen av skadliga kemikalier och engångsartiklar i plast enligt stadens vägledning för hållbar vård och omsorg.

Under året har flera inspekterade verksamheter haft många brister i sin egenkontroll. Därför kommer förvaltningen under hösten ta fram en digital vägledning med verksamhetsutövare och fastighetsägare som målgrupp. Miljöförvaltningen planerar även en lansering av den digitala vägledningen genom ett webinarium där stadsdelsförvaltningar, fastighetsägare och äldreförvaltningen bjuds in.

Ett knappt hundratal inspektioner är planerade för året och en dryg tredjedel av dessa är genomförda.

Tillfälliga boenden

Tillsynen på tillfälliga boenden, såsom hotell och vandrarhem eller liknande, syftar till att verka för en god inomhusmiljö på tillfälliga boenden i staden. Detta görs både genom planerad tillsyn och genom klagomålshantering. Inspektionerna görs oanmälda. Allvarliga brister som följs upp efter inspektion är förekomst av skadedjur, fukt och mögel, låg varmvattentemperatur och bristfällig ventilation. Två av de tre verksamheter som hittills inspekterats hade allvarliga brister, som kommer att följas upp.

Under året kommer förvaltningen även att utreda om andra typer av boenden ska inkluderas i tillsynen under år 2027, exempelvis skyddade boenden och asylboenden. Utredningen kommer ske genom erfarenhetsutbyte med andra kommuner och Miljösamverkan i Stockholms län (MSL).

Badvattenprovtagning

Provtagning av badvattenkvaliteten vid stadens 36 officiella badplatser genomfördes varannan vecka under perioden vecka 22–33. Ytterligare tillsyns- och provtagningsbesök har utförts vid misstanke om algblomning eller efter resultat med höga bakteriehalter. I ett prov från juni konstaterades cyanobakterier, vilka kan bilda giftiga algtoxiner. Vid platsbesök kontrolleras även att information om vattenkvalitet och eventuell badavrådan sitter anslagen.

Totalt uppvisade 94 procent av årets prover med avseende på bakteriehalter godkänt resultat, vilket är en hög siffra. Av stadens 45 provtagningspunkter har dock 30 haft avrådan från bad på grund av algblomning. Tio har fått tillfällig avrådan på grund av för höga bakteriehalter.

Antalet badplatser med algblomning har ökat kraftigt jämfört med tidigare år. Den ökade förekomsten beror sannolikt på en kombination av flera faktorer. Exempelvis har det ovanligt varma och soliga junivädret, med svaga vindar eller vindstilla förhållanden, skapat gynnsamma förutsättningar för algblomning. Vidare har allmänhetens tips via QR-koder på informationstavlorna vid badplatserna gett förvaltningen ett bättre underlag för att identifiera algblomning och rikta inspektionerna till rätt platser.

Under året har förvaltningen fortsatt uppföljningen av åtgärder för Johannelundsbadet och Ängbybadet, som fått klassificeringen dålig badvattenkvalitet. Åtgärderna är framtagna utifrån de bedömningsgrunder som följer av EU-direktivet om förvaltning av badvattenkvaliteten och Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten. Vid dessa bad råder avrådan från bad sedan några år. Kvalitetsklasserna beräknas utifrån de senaste fyra årens badvattenprovtagningar.

Båtklubbar

Av de cirka 25 verksamheter som inspekterats har cirka tre fjärdedelar fått anmärkningar och uppföljningsärenden kommer att startas rörande flera verksamheter. Dessa anmärkningar har exempelvis gällt kemikaliehantering och båtbottnfärger. Några av verksamheterna har fått anmärkning för att de saknar eller har bristfällig utfasningsplan för otillåtna båtbottnfärger. I samband

med tillsyn av båtklubbarna lämnas informationsblad om bland annat mikroplast samt invasiva arter.

Det finns fyra spolplattor i staden, varav en är ny sedan 2025. Tre av verksamheterna med spolplattor har sedan tidigare fått beslut om försiktighetsmått, journalföring och årlig provtagning på utgående vatten. Av dessa tre har samtliga inkommit med journal och provtagningsresultat. För två av spolplattorna hittades tributyltenn (TBT) i provet på utgående vatten. Båda verksamheterna har vidtagit åtgärder för att identifiera vilken eller vilka båtar som har TBT i båtbottnfärgen. Dessa båtar kommer att saneras. Den fjärde spolplattan, som ligger inom vattenskyddsområde, planeras tas i drift under hösten 2026. Verksamheten har fått ett beslut om att inkomma med uppgifter om spolplattan samt resultat från provtagning på utgående vatten senast 30 november 2026. Efter det kommer verksamheten att få ett beslut med krav på försiktighetsmått, journalföring och årlig provtagning.

Tillsyn enligt 10 kap. miljöbalken (förorenade områden)

I Stockholm finns ett flertal områden både på land och i sediment med potentiellt mycket stor eller stor risk för människors hälsa eller miljön, så kallade riskklass 1- och 2-objekt. Tillsyn av förorenade områden ska bidra till arbetet för att nå de nationella miljömålen samt stadens mål *Ett giftfritt Stockholm*. Tillsynen har som övergripande mål att förorenade markområden åtgärdas och används på ett sätt som inte innebär risker för hälsa och miljö.

Tillsynsarbetet avseende förorenade områden kan indelas i händelsestyrda respektive egeninitierade eller behovsprioriterade ärendetyper. Den händelsestyrda ärendehandläggningen har i många år varit dominerande i tillsynsarbetet, mycket på grund av en hög exploateringstakt i staden. Målsättningen för 2026 är att fortsatt ha en effektiv handläggning i den händelsestyrda tillsynen och att en proaktiv och behovsprioriterad tillsyn ska bedrivas.

Då många förorenade områden ligger vattennära kommer fortsatt ett ökat fokus att ligga på förorenade områdets påverkan på möjligheten att följa miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Uppföljning

Ärendeinflödet i den händelsestyrda tillsynen på förorenade områden kopplat till exploatering eller infrastrukturprojekt har legat på ungefär samma nivå som tidigare. En plan för miljöförvaltningens egeninitierade tillsyn har tagits fram och kommer att färdigställas under hösten. Budgetuppdraget att kartlägga i dagsläget okända brandövningsplatser inom Stockholms kommun har påbörjats.

Under våren har nedlagda avfallsdeponier som ligger inom stadens mark riskklassats enligt Naturvårdsverkets Metodik för inventering av förorenade områden fas 2 (översiktlig miljöteknisk undersökning av ett misstänkt förorenat område) och tillsynen på två av dessa fortsätter under hösten då kompletterande provtagningar kommer att genomföras. Under våren har även det så kallade EBH-stödet, som är en nationell databas över förorenade områden, uppdaterats.

Miljöförvaltningen har beviljats statliga medel till två ansvarsutredningar för Lövstadeponin och Beckholmen. Lövstadeponin ligger inom Östra Mälarens vattenskyddsområde. På grund av risken för påverkan på dricksvattnet är det prioriterat att kartlägga ansvaret för att möjliggöra vidare utredning av risker och behov av skyddsåtgärder. Sedimenten kring Beckholmen är ett av stadens mest förorenade områden och det är därför angeläget att utreda ansvaret inför planering av åtgärder med berörda aktörer.

Tillsyn enligt 14 kap. miljöbalken (kemiska produkter)

Nämnden bedriver tillsyn för att kontrollera kosmetiska och kemiska produkter samt miljögifter i varor. Tillsynen omfattar även konstgräsplaner för att minska spridning av mikroplaster. Vidare kontrolleras att anläggningar med köldmedier följer regler som ska förebygga läckage av växthusgaser (f-gaser).

Nämnden säkerställer också att återstående oljecisterner i staden kontrolleras enligt gällande regler och verkar för att fastigheter som fortfarande värms med olja fasar ut denna användning till förmån för andra uppvärmningsformer, såsom fjärrvärme eller värmepump.

Under 2026 ska kemikalietillsynen fortsätta i samma omfattning för att minska spridningen av skadliga ämnen, exempelvis växtskyddsmedel och PFAS. Tillsynen i förskolor och skolor ska stärkas med fokus på att fasa ut skadliga ämnen i kemiska produkter och varor.

F-gaser i köldmedieanläggningar bedöms vara en betydande källa till PFAS-utsläpp. Dessa gaser är dessutom kraftfulla växthusgaser som bidrar till utsläpp av CO₂e (koldioxidekvivalenter).

Förvaltningen ska fortsätta det förstärkta tillsynsarbetet utifrån resultaten från det utredningsprojekt som genomfördes 2025, och som syftade till att identifiera utsläppsvolymer.

Uppföljning

Kosmetiska produkter

Under våren gjordes en inventering av verksamheter som säljer riskprodukter, såsom hudblekande produkter och produkter som har importerats från länder utanför EU. Inventeringen gjordes i samtliga kommundelar och cirka 150 butiker besöktes. Till de 85 verksamheter som sålde riskprodukter delades ett informationsbrev ut. I informationsbrevet sammanfattades vilka regler som gäller för kosmetiska produkter samt vad som inte är tillåtet. Verksamheterna fick även information om att tillsynsbesök kunde bli aktuellt. Informationsbrevet översattes till flera språk för att på så sätt underlätta för verksamheterna att kunna ta till sig informationen. Syftet har varit att få verksamheterna att kontrollera sitt sortiment redan innan miljöförvaltningen gör tillsynsbesök.

De butiker som valdes ut för tillsyn var primärt de som sålde hudblekningsprodukter, men även butiker med ett stort utländskt sortiment ingick. I samband med tillsynen, som inte var förankrad, konstaterade miljöförvaltningen att flera verksamheter hade gjort en egen inventering och själva plockat bort produkter innan tillsynsbesöket. I några fall hade verksamheterna valt att ta bort hela sitt sortiment av kosmetiska produkter.

Vid tillsynen av de utvalda butikerna påträffades drygt 300 produkter med förbjudna ämnen. Utöver förbjudna ämnen har många andra allvarliga brister noterats. Under tillsynsbesöken har kontroll skett av märkning och deklarerat innehåll, däribland PFAS-ämnen, ftalater, kvicksilver och hydrokinon. Verksamheterna har även fått information om vilka restriktioner som finns för mikroplaster i kosmetiska produkter.

Kemiska produkter och kemikalieintensiva verksamheter

Inspektioner av kemiska produkter i butik, inklusive biocider och växtskyddsmedel, har utförts. Allvarligare brister har noterats, bland annat sex produkter med avsaknad av barnskydd och en biocidprodukt som saknade produktgodkännande. Inspektioner har även genomförts hos återförsäljare av växtskyddsmedel. Några av dessa kände inte till relevanta regelverk och valde efter tillsynsbesöket att inte längre saluföra växtskyddsmedel. Anmälningar om spridning av växtskyddsmedel har inkommit under perioden och är under handläggning. Tillsyn har även bedrivits på användare av växtskyddsmedel och på konstgräsplaner. På konstgräsplanerna kontrolleras städning och hantering av material som hamnar utanför planen. Flera av konstgräsplanerna har fått anmärkning.

Köldmedieanläggningar

F-gaser som används som köldmedium i kyl- och värmeanläggningar utgör majoriteten av källor för utsläpp av PFAS. En viktig del i tillsynen är därför att förmå verksamhetsutövare att på frivillig basis byta ut sina köldmedier till alternativ som inte innehåller PFAS. Under året har samverkan skett med stadens fastighetsbolag och förvaltningar för att bland annat främja utfasning av F-gaser med högt GWP² och potentiellt utsläpp av PFAS. Ett webinarium riktat till alla operatörer genomfördes i februari tillsammans med branschföreningen och SISAB.

I staden finns drygt 2 300 aktiva stationära köldmedieanläggningar som är registrerade hos förvaltningen. Merparten av rapporterna avseende dessa har inkommit och granskning av dessa pågår. För de verksamheter där misstanke finns om överträdelse av föreskrifter ska normalt ett ärende om miljö sanktionsavgift startas. På grund av att den senaste f-gasförordningen fortfarande inte är implementerad fullt ut i svensk rätt saknas dock rättslig grund att påföra avgift i dagsläget. Detta gör att en stor del av det i verksamhetsplanen prognostiserade arbetet med handläggning av miljö sanktionsavgifts ärenden inte kommer att utföras. Förvaltningen utreder istället verksamheter där brister påvisas i rapporteringen. Den tillsynen bedöms ha effekt ur ett miljöperspektiv, men är inte lika ekonomiskt produktiv. Förvaltningen prognostiserar därför lägre tillsynsintäkter inom köldmedietillsynen.

Den utvecklade e-tjänsten för stationära köldmedianläggningar lanserades i början av året. Utvärdering pågår för eventuell vidareutveckling av den mobila e-tjänsten. En tredjedel av alla stationära anläggningar har i år rapporterat via e-tjänsten, vilket är en fördubbling från ifjol. Den tid som har kunnat frigöras tack vare e-tjänsten har kunnat användas till proaktivt arbete med att verka för frivillig utfasning av köldmedier som innehåller PFAS, vilket väntas leda till ökad miljönytta.

² Global Warming Potential, för en växthusgas. GWP-faktorn anger hur mycket ett kilo av en växthusgas påverkar klimatet i jämförelse med ett kilo koldioxid. Som jämförelse kan nämnas att GWP-faktorn för koldioxid är ett (1) medan F-gasernas GWP-faktorer varierar.

Tillsyn 15 kap. Farligt avfall och övrigt avfall

Avfallslagstiftningen syftar i första hand till att förebygga att avfall uppkommer. I andra hand ska avfall återanvändas, därefter material- eller energiåtervinnas. I sista hand får avfall deponeras.

Avfallsområdet har blivit lukrativt för illegala verksamheter. Det motverkar en hållbar resursanvändning och leder till att farliga ämnen inte tas om hand på rätt sätt. I stället riskerar avfallet att hamna i delar av världen där kunskap och resurser saknas, vilket bidrar till spridning av gifter. Även lokalt kan felaktig hantering av farligt avfall orsaka läckage till mark och vattendrag, till exempel genom deponier som inte följer tillstånd eller olovlig dumpning i mark- och vattenområden.

Avfallslagstiftningen är komplex och delvis svår att tillämpa. Tillsynsmyndigheter måste hantera många avgränsningsfrågor, exempelvis om ett material ska klassas som avfall eller biprodukt.

I staden bedrivs tillsyn av hantering av farligt avfall både hos tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken och hos verksamheter som inte omfattas av sådan plikt. Tillsynen omfattar granskning av rutiner för hantering och sortering av avfall, förpackningsavfall och farligt avfall. Särskilt fokus läggs på avfallstransportörer, avfallshantering på centrumanläggningar och dumpning av snö.

Utöver den planerade tillsynen hanteras klagomål på bristfällig avfallshantering eller nedskräpning samt prövning av dispenser från kravet på utsortering av matavfall och övriga dispenser från renhållningsordningen.

Under 2026 kommer tillsynen fortsatt att fokusera på att motverka illegal avfallshantering och nedskräpning. Arbetet med tillsyn av masshantering ska utvecklas för att minska spridning av föroreningar, främja resurseffektiv hantering och motverka fusk inom branschen. Tillsynen av avfallshantering vid rivningsarbeten ska också förstärkas.

Uppföljning

Avfallstillsyn bedrivs hos i princip alla typer av verksamheter. Det gör att tillsynsområdet är mycket brett och metodik och inriktning varierar beroende på vilken bransch avfallstillsynen avser. Under året genomförs ett flertal tillsynsinsatser inom olika områden. Tillsynsområdet är komplext med ett omfattande regelverk och för vissa avfallsslag saknas tydlig reglering eller praxis. Nedan redovisas ett axplock av tillsynsinsatser som genomförts hittills.

Miljöförvaltningen har inom ramen för budgetuppdraget om tillsyn av centrumanläggningar valt ut tio centrumanläggningar för tillsyn under 2026. Tillsynen riktas mot såväl enskilda verksamhetsutövare på centrumet som mot centrumägaren avseende fastighetsägarens ansvar för den övergripande avfallshanteringen. Hittills har tillsyn genomförts av Husby centrum, Blackebergs centrum, Sättra centrum, Brommaplan och Alviks torg. Totalt har 28 verksamheter inspekterats inom dessa centrum. Knappt två tredjedelar av de inspekterade verksamheterna hade någon anmärkning som kräver uppföljning från miljöförvaltningens sida. De vanligaste anmärkningarna var brister kring utsortering av matavfall eller förpackningsavfall.

Förvaltningen har under året arbetat med att följa upp införandet av obligatorisk matavfallsinsamling inom staden, då det fortfarande finns fastigheter där separat insamling inte är möjlig och som varken omfattas av dispens eller undantag. Hittills har drygt 50 av dessa fastigheter blivit föremål för utredning med avseende på utsortering av matavfall.

Ett tjugotal inspektioner har genomförts på transportörer av avfall som har tillstånd för transporten. Syftet är att granska egenkontrollen och efterlevnaden av tillståndsvillkor.

Ett inspektionstillfälle med granskning av slumpvis besökande transportörer har hittills genomförts tillsammans med trafikpolisen vid mottagningsanläggningen Allåtervinning som är belägen i Bromma. Noterade brister var bland annat transportörer där tillståndet inte täckte köldmedier eller saknades i fordonet, samt avsaknad av transportdokument och utebliven rapportering till Naturvårdsverkets avfallsregister.

Förvaltningen har följt upp tips på bristande avfallshantering eller själva initierat tillsyn utifrån misstänkt misskötsamhet inom avfallsområdet. Exempel på ärenden kan gälla otillåtna avfallstransporter samt felaktig eller bristande hantering av farligt avfall.

Under våren har samtliga verksamheter som bearbetar eller lagrar massor inspekterats. Dessa är masslogistikcentret vid Norra Djurgårdsstaden (MLC), Swerock i Vinsta och Ulvsunda mellanlager som Stockholm Vatten och Avfall har hand om. Det har varit ett stort fokus på dagvattenhanteringen för Swerock i Vinsta och mellanlagringen i Ulvsunda. Bland annat har Swerock arbetat med reducering av PFAS i dagvattnet. Skärpt kontroll av spårbarheten av massor har också varit i fokus under våren.

Arbete pågår för att ta fram en e-tjänst för att lämna in klagomål på avfallshantering.

Arbete för att motverka organiserad brottslighet inom ramen för tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen

Syftet med det förvaltningsinterna arbetet för att motverka organiserad brottslighet är dels att identifiera aktörer och verksamheter som systematiskt bryter mot miljölagstiftningen och dels att genom nämndens befintliga tillsynsuppdrag fokusera resurser på dessa aktörer och verksamheter så att de upphör eller ändrar beteende. Förvaltningen deltar även i det stadsgemensamma arbetet med *Samordnad tillsyn* för myndighetsgemensamma inspektioner.

Uppföljning

Hittills under året har förvaltningen identifierat cirka 15 verksamheter där berörda aktörer och verksamheter kartläggs närmare till följd av misstänkt systematisk överträdelse av miljölagstiftningen. Härutöver har förvaltningen deltagit vid 18 myndighetsgemensamma tillsynsinsatser, varav merparten inom ramen för *Samordnad tillsyn*. Nedan följer en övergripande beskrivning av ett antal tillsynsinsatser inom berörda tillsynsområden med några konkreta exempel.

Avfallstillsyn

Sammanlagt sju tillsynsinsatser har genomförts. Nedan är några exempel.

Vällingby: Tillsynsinsats på flera verksamheter tillsammans med Vällingbypolisen. Samtliga verksamheter som var föremål för insatsen hade brister i avfallssortering och hantering.

Årsta partihallar: Genomfördes tillsammans med Globenpolisen och trafikkontoret. Förvaltningen deltog med både livsmedels- och miljöinspektörer. Samtliga verksamheter hade brister i avfallssortering och livsmedelshantering.

Södermalm: Samordnad tillsynsinsats på flera verksamheter med Södermalmspolisen, socialförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och Storstockholms Brandförsvar (SSBF).

Miljöförvaltningen deltog med livsmedelsinspektörer och miljö- och hälsoskyddsinspektörer. Bland annat konstaterade förvaltningen brister i avfallssortering. De andra deltagande förvaltningarna och myndigheterna konstaterade saknade tillstånd för uteservering och blockerade nödutgångar. SSBF lade omedelbart förbud på del av en verksamhet.

Hygienverksamheter

Tre samordnade tillsynsinsatser har genomförts inom detta område, bland annat en samordnad tillsynsinsats där fyra olika verksamheter besöktes vid samma tillfälle. Två av verksamheterna var inte anmälda till nämnden trots anmälningsplikt. Samtliga verksamheter hade brister gällande hygien, där vanligaste bristen var rengöring av instrument, och städrutiner. Verksamheterna har åtgärdat bristerna i efterhand och redovisat dessa till förvaltningen. Totalt tolv hygienverksamheter har under året inspekterats inom den myndighetsgemensamma tillsynen.

Kosmetiska produkter

En samordnad tillsynsinsats har genomförts inom området. Miljöförvaltningen hittade produkter till salu som saknade innehållsförteckning, hade passerat utgångsdatum och saknade information om ansvarig person som sätter produkten på marknaden. Verksamheten har herefter plockat bort berörda produkter ur sortimentet och ska se över rutiner i förebyggande syfte.

Skola och förskola

En samordnad tillsynsinsats genomfördes till följd av vad som hade upptäckts inom den ordinarie tillsynen. Skolverksamheten bedrivs i slitna industrilokaler utan bygglov. Insatsen resulterade i omedelbart förbud i några av lokalerna med anledning av bristande brandskydd. Även livsmedelshanteringen i verksamheten var bristfällig och föranledde vitesföreläggande. Skolverksamheten har nu fått lämna lokalen.

Tillfälliga boenden

Tre insatser har genomförts inom detta område.

Samordnad tillsyn har genomförts på hotellverksamhet. Stadsbyggnadskontoret kunde konstatera att bygglov för delar av verksamheten saknades. Storstockholms brandförsvaret konstaterade vissa mindre brister i brandskyddet. Miljöförvaltningens inspektörer konstaterade allvarliga brister gällande ventilation samt fukt och mikroorganismer, tobakspolicy och slitage. Verksamheten har återkommit med åtgärdsplan och kommer komplettera med utredningar och besiktningar.

En samordnad tillsynsinsats gjordes på en hostelverksamhet med anledning av inkomna klagomål till miljöförvaltningen. Tillsynsinsatsen resulterade i noterade brister enligt miljöbalken, olovlig ombyggnation och brister i brandskydd.

En samordnad tillsynsinsats gjordes på en hostelverksamhet tillsammans med polisen. Miljöförvaltningen konstaterade brister rörande städrutiner, ventilation och hittade även mögel. Stadsbyggnadskontoret har lagt förbud på verksamheten med miljonvite. Även Storstockholms brandförsvaret har förbjudit verksamheten.

Bilverkstäder

Tre verksamheter besöktes tillsammans med polis och Storstockholms brandförsvaret. Verksamheterna hade brister gällande bland annat oljeavskiljare, spillolja och kemikaliehantering. Brandförsvaret noterade mindre brister som åtgärdades efter insatsen. Samtliga ärenden från miljöförvaltningen handläggs fortfarande.

Illegal nattklubb

Nattklubben huserade en större mängd gasol trots förbud och saknade avfallssortering. Insatsen resulterade i böter, polisanmälan och föreläggande att inkomma med uppgifter till förvaltningen.

Livsmedelskontrollen

Under våren har flera komplexa ärenden hanterats. Bland annat har kartläggning och tillsyn av en fristående grundskola genomförts. Samtliga deltagande myndigheter konstaterade allvarliga avvikelser vid tillsyn. Stadens konstaterade avvikelser har utgjort del av grunden för Skolinspektionens beslut att återkalla aktörens godkännande att bedriva verksamhet.

I ett annat ärende har livsmedelskontrollen konstaterat avvikelser på grund av bristfällig rengöring och problem med skadedjur, varför det beslutades om ett tillfälligt driftstopp. Vid en oanmäld uppföljande kontroll konstaterades att företaget inte sanerat lokalerna och brutit mot förbudet då de fortsatt nyttja lokalerna. Polismyndigheten, som närvarade vid kontrollen, upprättade då en anmälan om överträdelse av livsmedelskontrollens beslut.

I Vårberg har livsmedelskontrollen identifierat oregistrerad verksamhet, och omhändertagit cirka 100 kg kött med anledning av bristfällig spårbarhet.

Tillsyn enligt annan lagstiftning

Nämnden är även ansvarig tillsynsmyndighet avseende några andra mindre lagar som också syftar till att skydda människors hälsa och miljön. Dessa omfattar lag om tobak och liknande produkter, strålsäkerhetslagen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa, smittskyddslagen, marknadskontrollförordningen

och lagen om sprängämnesprekursorer. Nämnden delar tillsynsansvaret enligt dessa lagar med ett flertal olika myndigheter.

Nämnden kontrollerar att radonmätning sker i bostäder, skolor och förskolor m.fl. lokaler vid behov och att solarieverksamheter följer reglerna enligt strålsäkerhetslagen. Nämnden arbetar även med spårning av objektburen smitta vid utbrott av Legionella eller andra allvarliga smittsamma sjukdomar.

Vidare har nämnden tillsynsansvar för kontroll av efterlevnad av rökförbudet enligt tobakslagen samt kontroll av butiksledet som säljer sprängämnesprekursorer och efterlevnaden av tillstånd till enskilda att använda sådana.

Nämnden utför även mätning av bakgrundsstrålning för att ha kunskap om hur strålningen varierar vid olika tidpunkter och på olika platser i kommunen. Därmed kan man säkrare fastställa om en förhöjd bakgrundsstrålning beror på en naturlig variation eller på ett tillskott av radioaktiva ämnen från en extraordinär händelse i eller utanför Sverige.

Uppföljning

Smittskydd

Smittspårningar utförs vid konstaterade fall av legionella efter att kontakt tagits av Smittskyddsläkaren. Förvaltningen har hittills under 2026 utfört fyra smittspårningar. I tre fall påvisades legionella. För det fjärde fallet är resultatet ännu inte klart. En av de fyra smittspårningarna var ovanligt omfattande och provtagning behövde utföras på fyra olika platser i kommunen för att hitta en smittkälla. När legionella påvisas följer förvaltningen alltid upp med krav på åtgärder som exempelvis sanering, injusteringar av temperaturer och/eller att riskkonstruktioner åtgärdas. Vilka åtgärder som blir aktuella varierar utifrån bland annat halten av legionella som påträffats samt hur fastigheten nyttjas. I nuläget finns totalt tio pågående ärenden där nämnden ställt krav på fastighetsägare att vidta åtgärder efter konstaterad förekomst av legionella i fastigheterna.

Tillsyn enligt strålsäkerhetslagen med avseende på radon och solarier pågår enligt plan.

Tillsyn av rökförbudet enligt lag om tobak och liknande produkter har under året utförts i samband med klagomål eller utifrån inkommande tips. Uppföljning har utförts i redan pågående ärenden mot idrottsnämnden och uppföljande tillsyn mot en galleria där rökning förekom vid entré. Fortsatt tillsyn gentemot fler gallerior är under uppstart.